

(דף י"ד ע"א) שְׁמָהּ. אָמַר, אָנָּה יוֹעֵזֶר בֶּן יַעֲקֹב. אָתָּה חֲבֵרְיָא וּנְשָׁקוּהוּ, אָמְרוּ, וּמָה אַנְתָּ לְגַבְנִי, וְלֹא הוֹיֵנָּה יְדַעִין בְּהָ. אֲזָלוּ כַחֲדָא כֹּל הַהוּא יוֹמָא לְיוֹמָא אַחְרָא אֲזִיבְהוּ תַלְתָּ מִיְלִין, וְאֲזִיל לְאַוּרְחִיָּהּ.

וּתְאִמְרֵן אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. (שמות ב') רַבִּי חֵיָא אָמַר, הָא אִוְקְמוּהָ חֲבֵרְיָא, דְּנִצְנְצָא בְּהוּ רִיחַ קְדֻשָּׁא, וְאָמְרוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה אָמְרוּ. לְבַר נָשׁ, דְּהָהוּ יְתִיב בְּמַדְבְּרָא, וְהוּוּ יוֹמִין דְּלֹא אָכַל בִּשְׂרָא. יוֹמָא חַד אָתָּה דוֹבָא לְנִטְלָא חַד אִימְרָא, עֵרַק אִימְרָא, וְדוֹבָא אֲבַתְרִיָּהּ, עַד דְּמָטוּ לְגַבִּי הַהוּא בַר נָשׁ לְמַדְבְּרָא, חֵמָא אִימְרָא, וְאַתְקִיף בֵּיהּ וּשְׁחָטִיהּ וְאָכַל בִּשְׂרָא.

דְּבַר אַחַר (שמות א') וְאַלְהָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר, (שיר השירים א') שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֹאנָה וְגו', שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֹאנָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּהִיא שְׁחוֹרָה מִן גְּלוּתָא, וְנֹאנָה, דְּהִיא נֹאנָה בְּאוּרִיָּתָא, וּבְפִקּוּדִין, וּבְעוֹבְדִין דְּכִשְׁרֹן. בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם, דְּעַל דָּא, זַבְּאִין לִירְתָאָה יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיָלָא. כְּאִתְּלִי קְדָר, אִף עַל גַּב דְּהִיא קוֹדֶרֶת בְּגְלוּתָא, בְּעוֹבְדִין הִיא כִּרְיַעוֹת שְׁלֵמָה, כִּרְיַעוֹת, דְּמִלְפָּא דְּשְׁלָמָא כֻּלָּא דִּילִיהּ.

רַבִּי חֵיָא רַבָּא, הָהוּ אֲזִיל לְגַבִּי מְאָרִיָּהוּן דְּמַתְּנִיתָא, לְמִילָף מְנִיָּהוּ. אֲזַל לְגַבִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְחֵמָא פְּרַגּוּד חַד, דְּהָהוּ פְּסִיק בְּבֵיתָא. תָּהוּ רַבִּי חֵיָא, אָמַר, אֲשַׁמַּע מִלָּה מְפֹמִיָּה מִהֶכָּא.

שְׁמַע דְּהָהוּ אָמַר, (שיר השירים ח') בָּרַח דוּדֵי וּדְמָה לָךְ לַעֲבִי אוּ לְעוֹפֵר הָאֲיָלִים. כָּל כְּסוּפָא דְּכְסִיפּוּ יִשְׂרָאֵל (מקמיה) מְקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא, דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּאִוְתֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, נְשִׁיָּהּ הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא מַתְרַחֵק, אֲלָא בּוֹרַח בְּצַבִּי אוּ בְּעוֹפֵר הָאֲיָלִים.

מָאִי טַעְמָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִין חֵיָה בְּעוֹלָם עוֹשָׂה כְּמוֹ הַצְּבִי אוּ בְּעוֹפֵר הָאֲיָלִים, בְּזִמְן שֶׁהוּא בּוֹרַח הוֹלֵךְ מְעַט מְעַט, וּמַחֲזִיר אֶת רֵאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁנִּצְטָא מִמֶּנּוּ, וְלְעוֹלָם תְּמִיד הוּא מַחֲזִיר אֶת רֵאשׁוֹ לְאַחֲרֵיוֹ. כִּד אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אִם אָנּוּ גּוֹרְמִים שְׁתַּסְתַּלַּק מִבִּינֵינוּ, יְהִי רַצוֹן, שֶׁתְּבָרַח כְּמוֹ הַצְּבִי אוּ כְּמוֹ עוֹפֵר הָאֲיָלִים, שֶׁהוּא בּוֹרַח וּמַחֲזִיר אֶת רֵאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁהִנִּיחַ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ויקרא כ"ו) וְאִף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֵם בְּאֶרֶץ אֲיִבִּיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גַעַלְתִּים לְכַלּוֹתֵם. דְּבַר אַחַר, הַצְּבִי כִּשְׁהוּא יָשׁוּן, הוּא יָשׁוּן בְּעֵין אַחַת, וְהַעֲחָרֶת הוּא נְעוּר, כִּד אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֲשֵׂה כְּמוֹ הַצְּבִי, שֶׁהִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

שְׁמַע רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, אִי עֲלֵאִין (פְּסָקִין) עֲסָקִין בְּבֵיתָא, וְאָנָּה יְתִיב אַבְרָא, בְּכָה. שְׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדָאִי שְׂכִינְתָּא לְבָרָא, מָאֵן יְפּוּק. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזֶר בְּרִיָּהּ. אִי אָנָּה קְלִינָא, (בְּחִילָא) לֹא קְלִינָא דְּהָא שְׂכִינְתָּא בְּרָא מְנַנָּא, לִיעוּל שְׂכִינְתָּא, וְתִיָּהוּ אֲשַׁתָּא שְׁלִימְתָּא. שְׁמַע קָלָא דְּאָמַר, עַד לֹא סְמִכִין אֲסַתְּמִכוּ, וְתִרְעִין לֹא אַתְתְּקִנוּ, וּמְזוּטְרִי (נ"א וּמְזוּטְרִי) דְּבוּסְמִיָּא דְּעַדְן דְּכַעַן הוּא, לֹא נָפַק ר' אֲלֵעָזֶר.

יְתִיב רַבִּי חֵיָא, בְּכָה וְאַתְגַּנְחָה, פִּתַּח וְאָמַר, (שיר השירים ב') סוֹב דְּמָה לָךְ דוּדֵי לַעֲבִי אוּ לְעוֹפֵר הָאֲיָלִים. אַתְּפַתַּח תְּרַעָא דְּפְרַגּוּדָא, לֹא עֵייל רַבִּי חֵיָא, זְקִיף רַבִּי שְׁמַעוֹן עֵינָיו וְאָמַר, שְׁמַע מִיָּנָה אַתְיָהִיב רְשׁוּתָא לְמָאֵן דְּאִיהוּ אַבְרָאִי וְאֲנִי לְגוֹ. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲזַל אֲשַׁא מְדוּכְתִיָּהּ, עַד הוֹכְתָא

דְּרַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, קוֹזְטִיפָּא דְנַהוֹרָא דְקַלְמֵרָא (ס"א דְמַלְדִּישָׁא) לְבַר, וַאֲנָא הָבָא לְגוֹ,
אֲתַאֲלַם פּוּמִיָּה דְרַבִּי חֲזִיָּא.

פִּינּוּ דְעָאֵל לְגוֹ, מֵאִידָּ עֵינּוּי, וְלֹא זְקוּף רִישִׁיָּה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, קוּם אַעֲבֹר
יְדָּ אַפּוּמִיָּה, דְלֹא יָדַע בְּהֵאֵי, דְלֹא רִגִּיל בִּיהַ. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר, אַעֲבֹר יְדִיָּה אַפּוּמִיָּה דְרַבִּי חֲזִיָּא,
פְּתַח פּוּמִיָּה רַבִּי חֲזִיָּא, וְאָמַר, חָמָא עֵינָא מַה דְלֹא חָמִינָא, אַזְדַּקְרָּ דְלֹא חֲשִׁיבָנָא, טָב לְמִימַת
בְּאִשָּׁא דְדַהֲבָא טָבָא דְלִיק.

בְּאַתָּר דְשְׁבִיבִין זְרַקִין לְכָל עֵיבָר, וְכָל שְׁבִיבָא וְשְׁבִיבָא, סְלִיק לְתַלְתָּ מְאָה (דף י"ד ע"ב) וְשְׁבִעִין
רְתִיבִין. וְכָל רְתִיבָא, אֲתַפְרֵשׁ לְאַלְפִין, וְרַבּוּא רַבּוּן, עַד דְמָטוּ לְעַתִּיק יוּמִין, דְיַתִּיב עַל
בְּרַסְיָא, וְכַרְסְיָא מְזַדְעָזְעָא מְנִיָּה, לְמַאתָן וְשַׁתִּין עַלְמִין.

עַד דְמָטָא לְאַתָּר עַדוּנָא דְצַדִּיקִיָּא, עַד דְאֲשַׁתְּמַע בְּכָל רְקִיעִין, וְכָל עַלְאִין וְתַתְאִין, וְכַלְהוּ בְזַמְנָא
חָדָא, תְּוֹהִין וְאֲמַרִין, הַדִּין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, דְהִתְהוּ מְרַעִישׁ כְּלָא, מָאן יָכִיל לְמִיָּקָם קָמִיָּה.
הִין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, דְבִשְׁעָתָא דְפְתַח פּוּמִיָּה לְמִשְׁרֵי לְמַלְעֵי בְּאוּרִיָּתָא, צִיִּיתִין לְקַלְיָה,
כָּל בְּרַסּוֹן וְכָל רְקִיעִין וְכָל רְתִיבִין, וְכָל אֵינּוּן דְמִשְׁבַּחֵי לְמַרְיָהוֹן.

לִית דְפְתַחִין וְלִית דְמְסִיָּמִין, בְּלָהוּ מִשְׁתַּבְּחִין, עַד לֹא אֲשַׁתְּמַע (נ"א דְלִשְׁתַּמַּע) בְּכָל רְקִיעִיָּא דְלַעֲיָלָא
וְתַתָּא, פְּטָרָא. כַּד מְסִיָּים רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַלְעֵי בְּאוּרִיָּתָא, מָאן חָמִי שִׁירִין, מָאן חָמִי חֲדוּתָא,
דְמִשְׁבַּחִין לְמַרְיָהוֹן, מָאן חָמִי קָלִין דְאִזְלִין בְּכַלְהוּ רְקִיעִין. אֲתַיִן בְּלָהוּ בְּגִינִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,
וְכַרְעִין וְסַגְדִּין קָמִי דְמַרְיָהוֹן, סְלָקִין רִיחִין דְבוּסְמִין דְעַדוֹן, עַד עַתִּיק יוּמִין, וְכָל הֵאֵי בְּגִינִיָּה דְרַבִּי
שְׁמַעוֹן.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוּמִיָּה וְאָמַר, שִׁית דְרַגִין נַחְתּוּ עִמִּיָּה דְיַעֲקֹב לְמַצְרַיִם וְכָל חַד וְחַד עֲשָׂרָה אֶלְפָּ
רַבּוּא. וְלַקְבָּלִיָּהוֹן שִׁית דְרַגִין לְיִשְׂרָאֵל. וְלַקְבָּלִיָּהוֹן שִׁית דְרַגִין לְכַרְסְיָא דְלַעֲיָלָא. וְלַקְבָּלִיָּהוֹן שִׁית
דְרַגִין לְכַרְסְיָא דְלְתַתָּא. דְכַתִּיב, (מלכים א', י') שֵׁשׁ מַעְלוֹת לַפָּסָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (יחזקאל ט"ז)
רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיף וְגוֹ', הֲרֵי שִׁית. וְלַקְבָּלִיָּהוֹן פְּתִיב, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ
וַיַּעֲצֻמוּ וְגוֹ'.

תָּא חֲזִי, כָּל חַד וְחַד סְלִיק לְעֲשָׂרָה, וְהוּוּ שַׁתִּין, וְאֵינּוּן שַׁתִּין גְּבַרִין דְבְּסַחְרֵי שְׁכִינְתָּא, וְאֵינּוּן שַׁתִּין
רַבּוּן, דְנַפְקוּ עִם יִשְׂרָאֵל מְגָלוּתָא, וְדַעְאֵלוּ עִם יַעֲקֹב בְּגָלוּתָא.

אָמַר לִיָּה ר' חֲזִיָּא, וְהָא הוּוּ (ס"א חֲמִינּוּ) שְׁבַעָה, וְסְלָקִין לְשַׁבְּעִין, אָמַר לִיָּה ר' שְׁמַעוֹן, שְׁבַעִין לָאו
מֵהָבָא, וְאֵי סְלָקָא דְעַתָּה שְׁבַעָה, הָא כְּתִיב (שמות כ"ה) וְשִׁשָּׁה קָנִים יוֹצְאִים מִצְדִּיָּה שְׁלִשָּׁה קָנֵי
מְנֹרָה וְגוֹ'. וְקָנָה הָאֶחָד הָאֲמַצְעֵי לָאו בְּחֻשְׁבָּנָא, דְכַתִּיב, (במדבר ח') אֵל מוּל פְּנֵי הַמְּנֹרָה יֵאִירוּ וְגוֹ'.

עַד דְהוּוּ יַתְבִּי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, מַה חָמָא קְדָשָׁא בְרִיָּה הוּא, לְנַחְתָּא יִשְׂרָאֵל,
לְמַצְרַיִם בְּגָלוּתָא. אָמַר לִיָּה חָדָא שְׂאֵלְתָּא אֶתְ שְׂאֵיל, אוּ תִרִין. אָמַר לִיָּה תִרִין. גְּלוּתָא לְמָה.

וְלִמְצָרִים לְמָה. אָמַר לִיָּה תִרְיָן אֵינֻן וְאֶתְחַזְרוּ לְחַד. אָמַר לִיָּה קוּם בְּקִיּוּמְךָ בְּגִינְךָ יִתְקַיֵּם לְעֵילָא,
מִשְׁמַךְ הָאֵי מְלָה, אִימָא בְרִי אִימָא.

פְּתַח וְאָמַר (שיר השירים ו') שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמוֹנִים פִּילְגְּשִׁים. שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, אֵינֻן גְּבַרְיָא
דְּלְעֵילָא מְחִילָא דְגְבַרְיָא דְאֶתְאֶחְדָן בְּקַלְיָפִין (ג"א בגליפין), דְּחִיּוּתָא קַדִּישָׁא דִישְׂרָאֵל. וּשְׁמוֹנִים
פִּילְגְּשִׁים, מְמַנָן בְּגַלְיָפוֹי דְתַחֲוֹתוֹי בְּחִזְרָא (ס"א בחד) חַד מִמָּאָה. וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר, כְּמָה דְאֶת
אָמַר (איוב כ"ה) הֲיֵשׁ מִסְפָּר לְגְדוּדָיו. וְעַם כָּל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ו') אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת
הִיא לְאִמָּה, דָּא הִיא שְׁכִינְתָא קַדִּישָׁא דְנַפְקָא מִתְרִיסִין (ג"א מִתְרִיסִר) זִיגְרָא, דְזִהְרָא דְנִהִיר לְכָלָא,
וְאִיָּה אֶתְקַרֵי אִמָּא.

כְּגֻוּנָא דָּא עֲבִיד קְדֻשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, זְרִיק לְכָל עַמִּין לְכָל עֵיבָר, וּמְנִי עֲלֵיהֶן רְבַרְבִי, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב (דברים ד') אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ אוֹתָם לְכָל הָעַמִּים, וְהוּא נָסִיב לְחֻלְקֵיהּ כְּנִישְׁתָּא
דִישְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ל"ב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. וְקָרָא לָהּ אַחַת הִיא
יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה, דָּא הִיא שְׁכִינְתֵי יְקַרְיָהּ, דְאַשְׁרֵי בִינֵיהוֹן, אַחַת הִיא וּמְיוֹחֶדֶת לִיָּה.
רְאוּהָ בְּנוֹת וַיֵּאשְׁרוּהָ, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (משלי ל"א) רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֶתְ עֲלִית עַל פְּלִנְהָ. מְלָכוֹת
וּפִילְגְּשִׁים וַיַּחֲלֹהָ, אֵלֵין רְבַרְבִי עַמִּין דְאֶתְפְּקָדָן עֲלֵיהֶן.

וְעוֹד רְזָא דְמְלָה הִיא דְתַנָן בְּעֵשְׂרָה מְאֻמְרוֹת גְּבַרְיָא הָעוֹלָם, וְכַד תַּסְתַּכַּל תְּלַתָּא אֵינֻן, וְעֲלָמָא
כְּהוּ אֶתְבְּרִי, (שמות ל"א) בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת, וְעֲלָמָא לָא אֶתְבְּרִי אֵלָא בְּגִינֵיהוֹן דִישְׂרָאֵל, כַּד
בָּעָא לְקַיִמָא עֲלָמָא, עֲבִד לְאַבְרָהָם בְּרֻזָא דְחֻכְמָה. לְיַצְחָק, בְּרֻזָא דְתַבּוּנָה. לְיַעֲקֹב בְּרֻזָא דְדַעַת.
וּבְהָאֵי אֶתְקַרֵי, (משלי כ"ד) וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ. וּבְהָאֵי שְׁעֵתָא אֲשַׁתְּכַלֵּל כָּל עֲלָמָא. וּמְדַאֲתִילִידוּ

